

A Népstadion születésnapján

A II. világháború utáni első olimpián, 1948-ban, Londonban tíz alkalommal hangzott el a magyar himnusz a győztes tiszteletére. Ezzel a harmadik helyen végeztünk a nemzetek nem hivatalos pontversenyében, és csupán az Egyesült Államok és Svédország csapata szerzett több érmet a mieinknél. Ez a ragyogó siker a világ sportközvéleménye érdeklődésének fókuszába állította a kis Magyarországot, itthon pedig mindenki magától értetődőnek tartotta, hogy ezután már ez a nívó lesz a mérce sportéletünkben. Az ország újabb sportsikerekért szurkolt, és ezek nem is vártak magukra sokáig. Négy év múlva Helsinkiben, az olimpiák történetében páratlan magyar siker született: 16 arany-, 10 ezüst- és 16 bronzéremet szereztek versenyzőink! Azon az olimpián, amelyen az újkori sport fellegvárának tartott Anglia, ír és mond: egy győzelmet ért el, azt is három lovacska segítségével, a díjugratás csapatversenyében.

A sportmúlt kötelez

Már London után nyilvánvaló volt, hogy frissen kivívott sport technikai feltételeinek csak úgy maradhat tartós, ha a sport-nagyhatalmi pozíciónk biztosításában sem maradunk le a világtól. Alapvetően szükség volt egy nagy befogadóképességű stadionra, hiszen a háború előtt épült, esetleg régi formájában újjáépített klubsporttelepek legnagyobbja, az újpesti is csak 40 ezer nézőt volt képes befogadni. Labdarúgók, sőt, atlétáink szereplésére ennél jóval többen voltak kíváncsiak (bárcsak ma is ez lenne a helyzet!). 1948-ban el is készültek a tervek. A Népstadion építésének színhelyül a Dózsa György úti Postás-pályát, és az azt környező dombos-dombos, szemetes, elhanyagolt területet jelölték ki.

„Nagyjaink“ az alapozásnál

Öt évig tartott az építkezés. Társadalmi munkában kicsinyek és nagyok, vidékiek, munkások és Kossuth-díjas tudósok is besegítettek és valóban őszinte lelkesedéssel, igaz kedvvel ragadtak csákányt, lapátot.

A megnyitó

1953. augusztus huszadika, reggel hét óra.

Özönlik a tömeg a Verseny utcában és a Thököly úton a stadion ferde pylonjainak irányába. A beton-félkarély árnyékában tízezrek tolonganak. Nagy nap a mai: rövidesen átadják a magyar sportolók és sportkedvelők álmát, legnagyobb és valóban világszínvonalú sportlétesítményünket. Hetvenötézer befogadóképessége pótlélatókkal akár százezerre is növelhető, pompás, smaragdzöld gyepszőnyeggel borított labdarúgópályára, ruganyos, vörös salakú futópályára eshet a nézők tekintete a zöldre festett ülésekről. A vérbeli labdarúgószurkolók a stadion tribün nélküli részén, az állóhelyekről biztathatják majd kedvenceiket. A játékosokat, versenyzőket tágas, elegáns öltözők várják, fehér csempével borított falú fürdőkben oldja ki a forró víz izmaikból a verseny utáni fáradtságot.

Hamarosan megnyílnak a kapuk. Pillanatok alatt zsúfolásig megtelnek a tribünök és lelátók. Pontosan fél kilenckor megszólalnak a katonazenekar rézharsonái, hogy világgá zengjék a nagy szenzációt: megnyílt a Népstadion! Olimpiai bajnokok viszik körbe a stadion nemzetiszínű zászlaját. Lakner Lajos, a Stadion Építő Vállalat igazgatója átadja a tervrajzokat és a kulcsokat Hegyi Gyulának, az OTSB elnökének, és az elektromos eredményhirdető táblán megjeleni az első felirat: BÉKE! Semmi olyasmi, hogy ÉLJEN..., vagy hogy DICSŐSÉG A..., csupán négy

betű, így együtt a világ leggyönyörűbb szava: béke! Ka lapácsvető olimpiai bajnokunk Németh Imre, az új intézmény igazgatója, köszöni meg a építkezésben résztvevők öt éves, lelkes munkáját, melynek eredményeképpen végérvényesen „nagykorúak lettünk a sport területén is” Tízezer sportmezbe öltözött fiatal tornabemutatója következik. Színes trikók, lobogók, karikák, pántlikák kavalkádja jelképezi azt az örömet, melyet mindannyian érzünk, hiszen hatalmas értékkel gazdagodtunk.

Bozsik kétszer

Délután ismét a stadionba zárandokol minden tizenkettedik budapesti lakos. Az előző napon megkezdődött Magyarország-Norvégia válogatott atlétikai viadal már az új salakon folytatódik. Fél három után öt perccel megszületik az első magyar győzelem, a dicsőségek sorozatának első láncszeme: Adamik Zoltán győz a 200 méteres síkfutásban. Hamarosan országos csúcs szemtanúi is lehetünk: a 3000 méteres akadályfutásban a csodás stílusú Jeszenszky László 8:54,6-ra javítja saját rekordját. És a végeredmény? 140,5:71,5 pontarányú, fölényes magyar győzelem.

És jön a foci! Fél ötkor kifut a pályára a magyar válogatott gerincét adó Bp. Honvéd, és az ellenfél: a Szpartak Moszkva csapata. Nettoék szerzik az első gólt, Szedov zörgeti meg először az öblös kapura akasztott hálót. Meglepetés készül az avatón? Bozsik „Cucu” vigyáz arra, hogy ne romoljék el az ünnepi hangulat, kétszer kígyózik át a szovjet védelmen, és máris 2:1 a mi javunkra. Szimonyan ugyan még beveszi Grosits hálóját, de azután egy amolyan igazi Bozsik-Budai-Kocsis akció, a végén a megszokott felhőfejessel, és Pirajev kapus tehetetlenül nyúl maga mögé. Marad a végeredmény: Bp. Honvéd-Szpartak Moszkva 3:2. A két magyar válogatott női kézilabda-csapat mérkőzésével fejeződik be a felejthetetlen nap.

Amire nincs hely

A krónikás, aki akkor — tizenkét évesen — ott toporgott a tömegben a lelátókon, azóta a Népstadion sok parádés eseményének volt szemtanúja. Megismételhetetlen, csodálatos gólok, Európa-bajnokságok, Universiade, világszűcsök, óriási versenyek sorakoznak az emlékezés tarsolyában. És néhány kuriózum: Papp László ökölvívó mérkőzése, Louis Armstrong budapesti koncertje, SZUR-majálisok... ki győzné valamennyit felsorolni?

Korszerűbb, mint valaha

Megváltozott azóta maga a Népstadion is. A négy hatalmas tartóállványon elhelyezett világítóberendezés a legsötétebb éj idején is nappali világosságot képes a pályára varázsolni. A futópályát és az ugróhelyeket az évek során korszerűtlenné vált (pedig egykor világhírű!) salak helyett rektortán borítja. Az állóhelyeket megszüntették, és kényelmesebb ülőhelyekké alakították. (Talán a szurkolók hangja is ezért hallatszik gyengébb erővel?) Megépült az edzőpálya, majd nemrég a korszerű fedett versenypálya, az Olimpiai Csarnok is. Él-sportolóink részére megnyílt a főépület melletti sportszálló, hogy ezzel is megkönnyítsék számukra a felkészülést.

Néhány nap múlva ismét olimpián találkozunk a világ legkitűnőbb sportolói, két hétig München lesz az érdeklődés központja. Versenyzőinket nemcsak az eddigi világválogatottak elért sikerei, hanem a Népstadion nagy napjainak emléke is kötelezi arra, hogy tudásuk legjavát nyújtsák a nagy seregszemlén.

Schöffer Jenő